

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimes. Aankondigingen, 15 centimes per drukregel.

TONGEREN, DEN 1ste JUNI.

Vlaamsche belangen.

M. Delaet, vertegenwoordiger van Antwerpen, had, in eene der laatste vergaderingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, aan den heer minister van Openbare Werken doen verstaan wat al ongemakken en met misnoegen men het vlaamsche volk aandoet, wat in de vlaamsche provinciën van België bijna uitsluitend aan de ijzerenwegen beambten te benoemen kennisende dan de fransche taal. Spreker verzocht ook den heer minister van in het toekomstige geen benoemingen meer te doen in de vlaamsche provinciën, zonder van de bedienende de kennis der vlaamsche en der fransche taal te eischen!

M. Beernaert heeft voorleden donderdag op de aanmerkingen van M. Delaet geantwoord dat, ofschoon het moeilijker is beambten te vinden die de kennis der twee talen bezitten, hij behoorde geene benoemingen meer in onze vlaamsche provinciën te doen, zonder de kennis van het vlaamsch en het fransch te eischen.

Indien onze overheden altijd zoo gesproken hadden, en dan hun woord hadden gehouden, dan zoude men nu niet de minste moeite hebben om onze vlaamsche provinciën door vlamingen te laten bedienen!

Wenschen en hopen wij dan dat men een middel zal schaffen om het kwaad dat ons reeds zoo lang kwelt voorgoed uit te roeien!

Bravo! dat is ten minste een minister die wil verstaan dat het niet toegelaten is dat een vlaming door mannen bediend worde die hem niet verstaan.

Hopen wij nu dat iedereen zal kunnen antwoorden wanneer de wachters der ijzerwegen hem zullen aanspreken, want niemand van ons, vlamingen, of hij heeft reeds meer dan eens getuige geweest hoe onangenaam het is voor de meeste reizigers, niet te verstaan wat men van hun hebben wil!

Wij danken hartelijk den heer minister van Openbare werken voor de zoo plechtige verklaring door hem gedaan, en wij twifelen geenszins of hij zal woord houden!

Landbouw.

EEN WOORD OVER DE SCHEUTBIJTERS OP DE FRUITBOOMEN.

Daar uw geëerd blad veel gelezen wordt, verzoek ik u deze regels te willen mededeelen, om tijdens eene maand jacht op de vijanden der fruitboomen aan te bevelen, hetgeen over het algemeen aan uwe lezers niet onnuttig zal wezen. Iedere liefhebber van fruitboomen kent, geloof ik, de scheutbijters, welke dees jaar de eerste dagen van mei uit den grond zijn opgekomen; dit vierkleurige insect, van kleur gelijk aan den jongen meikaver, is voorzien van eenen scherpen bek om hiermede groote verwoestingen aan te richten.

Het nadeel dat de fruitboomen door deze insecten toegebracht wordt is ten hoogste bestendig: zij bijten de eerst uitkomende scheuten en verlegenissen der pyramiden af, zoodanig dat het dikwijls onmogelijk is er nog eenen goeden boom van te vormen; doch het zijn bijzonder de druiven en mispelboomen die er het meest van te lijden hebben, welkers fruit zij vernietigen zoohaast het zich vertoont.

Wonderlijk is het hoe listig zij zich weten te vermenigvuldigen. Van beider geslacht bevinden zij zich tusschen de omgekroolde bladeren, des nachts aan hunne voortteeling werkende. Bij zonsopgang verlaten zij hunnen nest en arbeiden van weerskanten tot verdriet der kweekers en liefhebbers. Het wijfje brengt eenen in de scheuten, dewelke het manneken daar met zijnen scherpen bek komt afbijten, om ze op den grond te laten vallen en alzo jonge scheutbijters in de aarde te doen geboren worden, welke in de maand juni hetzelfde doel als de ouden kunnen bereiken. Het kwaad dat deze laatste aan den boom toegebracht hadden dan reeds weer uitgewassen zijnde, komen de jonge plagers het bijna herstelde weer vernieuwen en deze voortbrengsels blijven in den grond tot het naaste jaar.

In juli zijn al de voortteelers verdwenen en zij die in de aarde gekropen zijn komen in de volgende lente weer te voorschijn.

Zou het dan niet hoogst noodig zijn 's morgens vroeg jacht te maken op dit vernielend ongedierte, en zorg te dragen dat er geen zaad bestaan blijve; de fruitboomen hebben immers genoeg te lijden zonder dat wij hun door de insecten laten beschadigen.

Met moed en voorzichtigheid dan aan het werk, en, daar de scheutbijters in hunne vlugge beweging de sprinkhanen evenaren, dient men op zijne hoede te zijn om dezelve te vangen.

R. A. V. R. te Schaffen.

Wij roepen de aandacht op de zitting der correctionnele rechtbank van Brussel, van zaterdag, waar wij verder verslag van geven.

Men heeft er de personen, die aan de hatelijke aanranding der Kapelleprocessie deel gemaakt hebben, veroordeeld. Op de zeven beschuldigde zijn er vier veroordeeld tot eene straf, verschillende van 15 dagen tot eene maand en half gevang boven de boete.

Het openbaar ministerie, door den mond van

den heer substituit Coppyn, heeft met eene billijke krachtadigheid de aanranding tegen den katholieken eredienst, door de vrijdenkers, gebrandmerkt.

Hij heeft niet gearzeld te verklaren, en dit is de voornaamste trek van zijn requisitorium, dat « de leiders, » het is te zeggen, de meeste plichtigen, aan de justitie ontsnapt zijn.

Zal het rechterlijk onderzoek, dat voortgezet wordt betrekkelijk de tegenmanifestatie voor de belevaart van St-Lambrechts-Woluwe, de groote plichtigen doen ontdekken?

Laten wij het hopen, want het zou beklaglijk zijn, de plegers van het vrijdenkers-complot, tegen de katholieke processieën gericht, aan de voorbeeldige straf, die zij verdiend hebben, te zien ontkomen.

Rechterlijke kronijk.

Korrectionnele rechtbank van Brussel.

ZAAK DER KAPELLE-PROCESSIE.

De beschuldigde Huybrechts, Friederich, Dogny, Vallé en Ryckaert worden eerst binnengebracht. De drie eerste hebben een tamelijk terugstootend voorkomen; Friederich is een Duitscher, Dogny heeft reeds negen veroordeelingen ondergaan voor diefstal, enz. Huybrechts werd vroeger veroordeeld voor gevochten te hebben. Vallé is een leerlingbouwkundige en werd nog nooit veroordeeld.

M. Mathieu, bijgevoegd rechter, vervangt M. Charles, omdat een der advocaten ter verdediging beweert, dat M. Charles eenen omzendbrief over de processie van het H. Sakrament ondertekend heeft, in welken brief, de leden van een broederschap worden verzocht tegenwoordig te zijn bij deze plechtigheid. De voorzitter geeft te kennen dat de reklaam van den advocaat onjuist is; doch dat M. Charles uit eigen bewegingden rechterszetel verlaat.

M. MATTON, inspekteur van politie, zegt, dat burgers hem Ryckaert en andere personen aanwezen, terwijl deze op de Kapelleplaats met knuppels gewapend, heen en weer wandelden. Toen de processie voorbij kwam, spraken zij schandige woorden uit, welke wij hier niet kunnen weergeven, tot de kleine meisjes. Op de St-Jansplaats heeft getuige Ryckaert zien huilen, schreeuwen en zijne bende ophitsen, roepende: *A bas la calotte!* Hij beledigde de processie en riep tot zijne makkers: *Valt er op!* Het waren kleine kinderen die voorbij kwamen, toen ik hem tegenkwam. Hij had zijnen knuppel gewegworpen; maar ik raapte hem op. (Die stok bevindt zich tusschen de bewijsstukken even als een beet.) Vallé bevond zich ook aldaar en deze gaf mij een vuistslag op den schouder toen ik hem aanhield; hij verzette zich hevig.

M. LEBEL, Advokaat Vallé kent Ryckaert niet. GETUIGE. Zij bevonden zich te samen. Ik heb Vallé verboden op eene walgelijke wijze die kleine meisjes te beledigen. Hij antwoordde mij: Ik heb hiertoe 't recht. Gansch de processie ging voorbij even als het O.-L.-Vrouwenbeeld. Dit gebeurde op de Hoogstraat. Vallé stond dicht bij de processie, hij floot, huilde, beledigde de geestelijkheid. De relikwiekas van den H. Bonifacius werd beledigd.

VALLÉ loochent de schandelijke gezegden welke men hem ten laste legt; hij bekent gehuld te hebben en de geestelijkheid en de processie te hebben beledigd.

RYCHAERT bekenet geropen te hebben: *a bas la calotte!* Hij droeg eenen knuppel, doch loochent geropen te hebben: *vooruit makkers!* Hij loochent M. Matton geslagen te hebben en zegt de processie niet beledigd te hebben.

M. MATTON herkent Vallé zeer goed als hebbende de processie niet van nabij beledigd; doch Vallé heeft hem op den schouder geslagen.

M. DUPUY, agent-inspekteur van politie. Eene dame is hem na het onderbreken der processie komen zeggen, dat een persoon met een schrijnwerkersbeitel zwaide, roepende: *A bas la calotte!* Hij werd door de burgers in mijne handen geleverd. Men beschuldigde hem de processie gestoord te hebben; doch ik kan niet zeggen of dit waar is, aangezien ik er niet bij was. Die persoon is Huybrechts.

HUYBRECHTS zegt, dat hij in de Eikstraat eene samenscholing zag; hij had een schrijnwerkersbeitel in de hand, hij is schrijnwerker. Hij stak den beetel onder zijnen kiel en heeft niets gedaan.

M. MICHEL, getuige. Ik heb den beschuldigde met den arm genomen. Deze zegde mij: Zie eens wat ik heb. Hij had zijn schrijnwerkersbeitel onder den kiel. Hij zegde dat hij van zijn werkhuus kwam, alwaar hij tot 11 ure gewerkt had. Hij heeft niets gedaan. Eene vrouw riep dat hij eene pistool gestolen had. Ik zelve heb hem aan de politie overgeleverd.

DE BESCHULDIGDE zegt dat hij onnoozel is; zoo onnoozel als de goede God die daar tegen den muur hangt. (Opschudding.)

M. BLANPAIN politie-agent. Men zegde dat Huybrechts zijn schrijnwerkersbeitel in de processie wilde werpen. Ik heb hem niets zien doen; doch men zegde dat hij: *a bas la calotte*, geschreeuwd heeft.

M. ARNOULD, politie-agent. Men zegde mij dat Huybrechts riep: *a bas la calotte*, en dat hij het O.-L.-V. beeld bebedigde.

M. REMICHE, agent van politie, heeft Vallé op de St-Jansplaats zien dringen, huilen en beledi-

gen. Wij hielden Huybrechts aan zegde hij, even als Vallé die in de Villersstraat vluchtte, men zegde dat hij eene pistool droeg. Ik heb Vallé de processie zien beledigen.

M. VAN DER HEGT, politie-agent, werd door Friederich op een meisje geworpen, dat in de processie ging, men droeg het kind in een naburig huis.

FRIEDERICH. Ik schreeuwde: *A bas la calotte!* op de straat; maar ik heb geen processie gezien.

Een burger randa mij hier over aan. GETUIGE. Ik ben naar het bureel gegaan, alwaar ik den beschuldigde herkende, voor den persoon die mij op het meisje geworpen had. De burgers waren verontwaardigd. Zij vielen op zijnen kop. (Men lacht.)

DESMET, agent van politie, zegt, dat Friederich de politie beledigde, door te zeggen dat zij allen *voyous* en *sales bougres* waren. Daarop heeft getuige hem aangehouden.

FRIEDERICH loochent dit.

M. DE GIMBRE, politie-agent, zegt, dat de beschuldigde de politie eene hoop gemeene kerels en smeetklappen noemde.

Verscheidene politieagenten leggen getuigenissen af in denzelfden zin, waarna M. Coppyn aanvangt met zijn requisitorium, waarin hij zegt dat de leiders der onlusten aan het gerecht ontsnapt zijn. De tegenwoordig zijnde beschuldigde hebben de processie gestoord en beledigd.

Hij bewijst dat den eerbied voor de processie, door de wet aan den katholieke gewaarborgd is en houdt vervolgens de beschuldiging staande voor wat vier der betichtten betreft.

Vervolgens roept het openbaar ministerie de strengheid van het gerecht in, ten einde te voorkomen dat zulke tooneelen nog plaats hebben. Indien de vrijheid van godsdienst moest verbeurd worden ten voordele der slechte driften, zouden wij niet meer verdienen vrij te wezen.

De advocaten Lebel en Veruysen dragen de verdediging voor, waarna de rechtbank in beraadslaging treedt.

Bij het terug in zitting treden van het bureel wordt de beschuldigde vrijgesproken.

De overigen worden als volgt veroordeeld: Friederich, tot 15 dagen gevangenis en eene boete van 26 frank, voor beledigingen der processie, en tot 8 dagen gevangenis voor opstand tegen de politie.

Doigny, tot eene maand gevangenis en 26 fr. boete.

Vallé, tot eene maand en 15 dagen gevangenis en 50 fr. boete.

Ryckaert, tot eene maand gevangenis en 50 fr. boete.

Door koninklijk besluit van den 30 mei, wordt M. de advocaat E. C. H. Vanham, notaris benoemd te St-Truiden, in vervanging van M. Naveau, ontslaggever.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Juni** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, grand'place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik:

Ziehier eenige bijzonderheden betrekkelijk het afgrijselijk ongeluk, dat verleden maandag morgen om 10 ure in 't kanaal der Ourthe, te Angleur, op de plaats » Fouschu-Fosse » geheeten, op eenigen afstand van de steenkoolmijn Agnesses gebeurde.

Vier jongelingen, leerlingen van een onderwijs-gesticht onzer stad hadden het voornemen opgevaten in een bootje te gaan spelevaren. In den morgen huurden zij eenen boot, en vaarden den Maas op tot aan den Rivage-en-Pot, en vandaar vaarden zij het kanaal der Ourthe binnen.

Nog drie andere jongelingen vergezelden hen, doch deze wilden zich in het kanaal der Ourthe niet begeven, en bleven langsheen de vaart wandelen.

Toen zij aan de sluis van Angleur (n° 2) gekomen waren, welke nabij de brug Orban gelegen is, op eenigen afstand van de plaats geheeten » les Frosses Battes, » traden zij het sas der sluis binnen.

Herhaalde keeren, riep de sluismeester hun toe de sluisdeuren niet te naderen, en zich verwijderd te houden. 't Zij onvoorzichtigheid van wegens de slachtoffers, 't zij dat de sloep door het water werd medegesleept, de sloep kon niet ontsnappen aan eene ronddraaiende beweging, welke haar voortzwoept.

De jongelingen hielden geene rekening van het gevaar welk zij liepen; te vergeefs riep de sluismeester hun toe op hunne hoede te zijn, zich te onttrekken aan den invloed van den stroom, welke hen naar de sluisdeur voortslingerde.

— Het kan geen kwaad! riep een hunner. Op hetzelfde oogenblik, werd het vaartuig op noodlottige wijze geslingerd, en kandelde om. De vier jongelingen verdwenen in de golven.

Ondanks al de pogingen van den sluismeester, kon een enkel jongeling gered worden. Dat men zich dit hartoerend drama voorstelle, welke de nauwe engte tusschen de twee sluisen tot toneel had. Een der jongelingen, zegden wij, zoon D. kon gered worden. Een eerste maal wierp men hem eene reddingskoord toe. Hij greep ze vast, doch op het oogenblik dat hij ging bovengehaald

worden greep een zijner ongeluksmakers, die tegen de golven aan het worstelen was, hem vast en de eerste was genoodzaakt de koord los te laten.

Eene tweede maal gelukte hij er in de koord vast te grijpen, doch moest ze nog loslaten. Slechts bij de derde poging gelukte hij, zooda hij ons zelve verhaald heeft, behield hij zijn tegenwoordigheid van geest, ondanks den netelige toestand waarin hij zich bevond. De koord, welke hij voor de derde maal had kunnen vastgrijpen, draaide hij rond zijne polsen, en op deze wijze kon hij naar omhoog gehaald worden.

Wat zijne drie ongelukkige makkers betreft, deze waren onder het water verdwenen, en reeds hadden ze opgehouden te leven, toen men er kon in gelukken hen boven te halen.

De heer de doctor Gilliaux, burgemeester van Angleur, was op 't toneel der ramp toegesnelnd juist toen de ongelukkige jongelingen bovengehaald waren. Men bracht de lijken in het huis van den sluismeester. De heer Gilliaux diende de ongelukkige al de zorgen der kunst toe, ten einde hem tot het leven terug te roepen. Zijne verkleefdheid was vruchteloos: de verstikking had haar werk ten uitvoer gebracht.

Alsdan begon men eraan te denken de families te verwittigen over het ram-geval. Men kan denken welken diepen slag de geburtsenis toebreacht aan deze arme ouders, die, denzelfden morgen nog hunne kinderen zoo blij en vrolijk hadden gezien, omdat zij van eenen dag uitspanning konden genieten.

Een achtbare koopman uit de Pont-d'Ilestraat, de heer Hartmann, verwittigd over den zoo onverwachten slag, welke hem was komen treffen, begaf zich aanstonds naar het toneel der ramp, en bracht zijn ongelukkig kind mede naar huis.

Onze woorden zijn machteloos om dezen toestand te beschrijven. Den ganschen avond heeft eene groote menigte post gevat voor de woning om al de bijzonderheden te vernemen van dit afgrijselijk ongeluk, welk eenen diepen indruk in onze stad heeft te weeg gebracht.

De twee andere slachtoffers bewonen de wijk Outre-Meuse; het zijn Fr. Coulotte, oud 17 jaren, en Max Neujean, oud 15 jaren.

Hunne ouders, die ook aanstonds verwittigd waren geworden, begaven zich insgelijks naar het toneel der ramp, waar zij de lijken hunner arme kinderen kwamen weghalen.

In de wijk van Outre-Meuse was eene talrijke menigte hen tegemoet gegaan, om haar rouwbeklag aan de ongelukkige ouders te betuigen.

Ziedaar al de inlichtingen, welke wij over deze ramp hebben kunnen inwinnen.

— Men schrijft uit Doornik:

Eene verschrikkelijke ramp is op de linie van deze stad naar Brussel, in de nabijheid der statie van Leuze gebeurd. Verleden dinsdag morgen, rond 7 1/2 ure, verraste de koopwagentrein, die van Brussel kwam, twee aardewerkers van den ijzeren weg, welke in de richting van Leuze, over den spoorweg gingen en den trein niet hadden hooren aankomen. Een hunner werd op den slag gedood; hij werd om zoo te zeggen letterlijk in twee gesneden. De ongelukkige is getrouwd, en vader van drie kinderen. De tweede werd door de machien in eene haag geworpen en verschrikkelijk gewond; zijn toestand laat weinig hoop over op genezing.

Twee dagen te voren had op dezelfde linie, in de statie van Brussel, een ander ongeluk plaats. Een treinwachter krom onvoorzichtig over de buffels van eenen trein, toen de locomotief er kwam tegen stooten; de wachter werd door den schok van de buffels geworpen, viel tusschen de waggons en werd in een afgrijselijke toestand opgenomen. Hij overleed weldra in het gasthuis, aan de bekomene wonden.

Spanje.

Spaansche grenzen, 27 mei.

Het plan van generaal Quesada, is, na zijne terugkomst uit Madrid, de carlistische positiën maar altijd te beschieten, de verlaten positiën der Carlisten in bezit te nemen en van daar de beschieting te herbeginnen, totdat de vijand over de grenzen gejaagd is.

De infanterie moet nooit in het vuur komen, dus dat de strijd een oorlog met kanonkogels zal worden, indien het plan van den oppergeneraal der Alfonsisten slaafsich gevolgd wordt.

Het plan der Carlisten darentegen bestaat in een driedubbelen aanval op San Sebastiani, Bilbao en Pampeluna. Het eerste deel van dit plan is reeds zoover voltrokken dat de heele alfonsistische linie van den Orto vandaag ontruimd is, met inbegrip der versterkte stad Aristaraga.

De Carlisten versterken langs de eene zijde Monte San Marcos en langs de andere Monte Mendisortrotz. Uit die laatste positie kunnen duidelijk de wandelplaatsen van San Sebastiani gezien worden, zoodat de toestand in de stad gevaarlijk wordt, vooral nu de plaats nog slechts verdedigd is door het fort Igualda.

Generaal Mongrovejo heeft de heele ontruimde linie van den Orto doorloopen en is tot voor Igualda gekomen, waar de twee vijandelijke bataillons van Luchana eenige verschaningen overperpen, nabij het fort Calvario, geavanceerde post van San Sebastiani.

De brug over den Orto welke de vijand wilde vernielen, is ongeschonden gebleven. De buskruitmijn is niet gesprongen.